ପ୍ରଥମ ତିନି ବର୍ଷରେ ଶିଶୁର ବିକାଶର ମୁଖ୍ୟ ଚିହ୍ନ

ବିକାଶର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପର୍ଯ୍ୟାୟ

- ଗୋଟିଏ ଶିଶୁର ବିକାଶ ତାର ବିକାଶର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଗୁଡିକର ନୀରିକ୍ଷଣ ଦ୍ୱାରା ମାପ କରାଯାଇପାରେ ।
- ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଗୁଡିକ ହେଉଛି ପିଲାଙ୍କ ଠାରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଉଥିବା କେତେକ ଲକ୍ଷଣ ଯାହା ପିଲାଙ୍କର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଓ ବିକାଶର ଚିହ୍ନ ଭାବରେ ଜଣା ପଡେ ।
- ପ୍ରତିଟି ଶିଶୁ ନିଜ ବୟସକ୍ରମେ ଏହି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ନିଶ୍ଚୟ ପହଞ୍ଚେ ।
- ଏହି ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଗୁଡିକ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ସ୍ଥିର ନୁହେଁ, କିନ୍ତୁ ସାଧାରଣତଃ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ପ୍ରାୟ ଏକା ବୟସକାଳରେ ଏହି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଦେଇ ଗତି କରନ୍ତି ।
- ଯଦି ଗୋଟିଏ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପର୍ଯ୍ୟାୟକୁ କୌଣସି ଶିଶୁ 2-3 ମାସ ବିଳମ୍ବରେ ହାସଲ କରୁଛି, ତେବେ ସେହି ପିଲା ପାଇଁ ଡାକ୍ତରୀ ପରାମର୍ଶ/ବିକାଶମୂଳକ ଆକଳନ ଏବଂ ପ୍ରୋତ୍ସାହନର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି ।

ବିକାଶର ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଗୁଡିକ ପାଇଁ ଅନୁମୋଦନ:

ବୟସ	ଆପଣ କଣ କରିପାରିବେ	ପିଲାମାନେ କଣ କରିପାରିବେ
0-3 ମାସ	* ନିଜ ପିଲାଙ୍କ ମୁହଁକୁ ଚାହିଁ ହାସନ୍ତୁ, ପିଲାର ଆଖିରେ ଆଖି ମିଶାଇ ଦେଖନ୍ତୁ ଏବଂ ତା ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହୁଅନ୍ତୁ । * ପିଲା ଦେଖିବା, ଶୁଣିବା, ଅନୁଭବ କରିବା ଏବଂ ଚଳପ୍ରଚଳ ହେବା ପାଇଁ ତାକୁ ସୁଯୋଗ ମାନ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ ।	* ପ୍ରତିକ୍ରିୟାରେ ହସିଥାଏ * ରିବନ ବୋ ଟ୍ରାକ୍ କରନ୍ତୁ * ଶବ୍ଦ ସୃଷ୍ଟି କରେ
3-6 ମାସ	* ବଡ ବଡ ରଙ୍ଗୀନ୍ ଜିନିଷ ଆଣି ନିଜ ପିଲାପାଇଁ ରଖନ୍ତୁ ତାକୁ ଦେଖିବାକୁ ଦିଅନ୍ତୁ, ସେ, ସେଗୁଡିକର ଛୁଇଁବାକୁ ଦିଅନ୍ତୁ । * ନିଜ ପିଲାସହ କଥାହୁଅନ୍ତୁ ଓ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତୁ । ଶବ୍ଦ ବା ଠାଣି ମାଣି ସହ ବାର୍ତ୍ତାଳାପ କରନ୍ତୁ ।	* ମୁଣ୍ଡକୁ ସ୍ଥିର ରଖେ ଏବଂ ସିଧାକରି ରହିଥାଏ * ଏକ ସ୍ୱର ବାହାର କରେ * ଜିନିଷ ଗୁଡିକ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରେ
ପ୍ରାୟ 9 ମାସ	* ନିଜ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ପରିଷ୍କାର ଓ ନିରାପଦ ଉପକରଣ ମାନ ଦିଅନ୍ତୁ ଯାହାକୁ ଦେଖି ସେ ଧରିପାରିବ ଓ ଯେଉଁଥିରୁ ଶବ୍ଦ ବାହାରୁଥିବ । * 'ପିକ୍ ଏ ବୋ' ପରି ଖେଳ ତା ସହିତ ଖେଳନ୍ତୁ । * ପିଲାକୁ ଜିନିଷ ଗୁଡିକର ନାମ ଓ ଲୋକ ମାନଙ୍କର ନାମ କୁହନ୍ତୁ ।	* ଶୋଇବା ଅବସ୍ଥାରୁ ଉଠି ବସିପାରେ * ବୁଢାଆଙ୍ଗୁଠି ଏବଂ ଆଙ୍ଗୁଠି ଧରି ଉଠିପାରେ * ବିନା ସାହାରାରେ ବସିପାରେ
ପ୍ରାୟ 1 ବର୍ଷ		* ବିନା ସାହାରାରେ ଭଲଭାବରେ ଠିଆହୋଇପାରେ * ହଲଚଲ ହୋଇପାରେ * ପାପା/ମାମା ବୋଲି କହିପାରେ
ପ୍ରାୟ ଦେଢ ବର୍ଷ	* ପିଲାଙ୍କୁ ଏମିତି ଜିନିଷ ଦିଅନ୍ତୁ, ଯାହାକୁ ସେ ଧରିବ , ଗିନାରେ ବା ଡବାରେ ପକାଇବ ପୁଣି କାଢିବ ଏହିପରି କରି ଚାଲିବ । * ପିଲାକୁ ସରଳ ଓ ଛୋଟ ଛୋଟ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରନ୍ତୁ, ପିଲା ଯାହା କହିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛି ତାକୁ ଶୁଣିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତୁ ।	* ନିଜର ଇଚ୍ଛା ବ୍ୟକ୍ତ କରିପାରେ * ଗୋଟିଏ କପ୍‌ରେ ତିନିଟା ଖେଳନା ରଖିପାରେ * ଭଲ ଭାବରେ ଚାଲିପାରେ
ପ୍ରାୟ ଦୁଇ ବର୍ଷ		* ସାହାରା ନେଇ ଗୋଟେ ଗୋଡରେ ଠିଆ ହୋଇପାରେ * ଗୋଟେଗୋଟେ ଶବ୍ଦ କହିପାରେ * ଘରୋଇ କାମ ନକଲ କରେ
ପ୍ରାୟ ଅଢେଇ ବର୍ଷ	* ନିଜର ପିଲା ଗଣିବା ଓ ଅନ୍ୟ ଜିନିଷ ତୁଳନା କରିବାରେ ତାକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତୁ; ନିଜ ପିଲାପାଇଁ ସରଳ ଖେଳନା ସବୁ କରନ୍ତୁ । * ନିଜର ପିଲାକୁ କହିବାକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରନ୍ତୁ ଏବଂ ଆପଣଙ୍କ ପିଲାର ପ୍ରଶ୍ନ ଗୁଡିକର ଉତ୍ତର ଦିଅନ୍ତୁ । ନିଜ ପିଲାକୁ କାହାଣୀ, ଗୀତ ଏବଂ ଖେଳ ଇତ୍ୟାଦି କୁହନ୍ତୁ ।	* ଶରୀରର 4ଟି ଅଙ୍ଗ ଦେଖାଇପାରେ * ବୁଣାବୁଣି କମ୍ କରି ନିଜେ ଖାଇ ପାରେ * ଗୋଟିଏ ରଙ୍ଗର ନାମ ଠିକ୍ ଭାବରେ କହିପାରେ
ପ୍ରାୟ ତିନି ବର୍ଷ		* ସରଳରେଖାକୁ ନକଲ କରି ଆଙ୍କିପାରେ * ନିଜେ ନିଜେ ହାତ ଧୋଇପାରେ * 4ଟି ରୁ 3ଟି ଜିନିଷର ନାଁ କହିପାରେ